

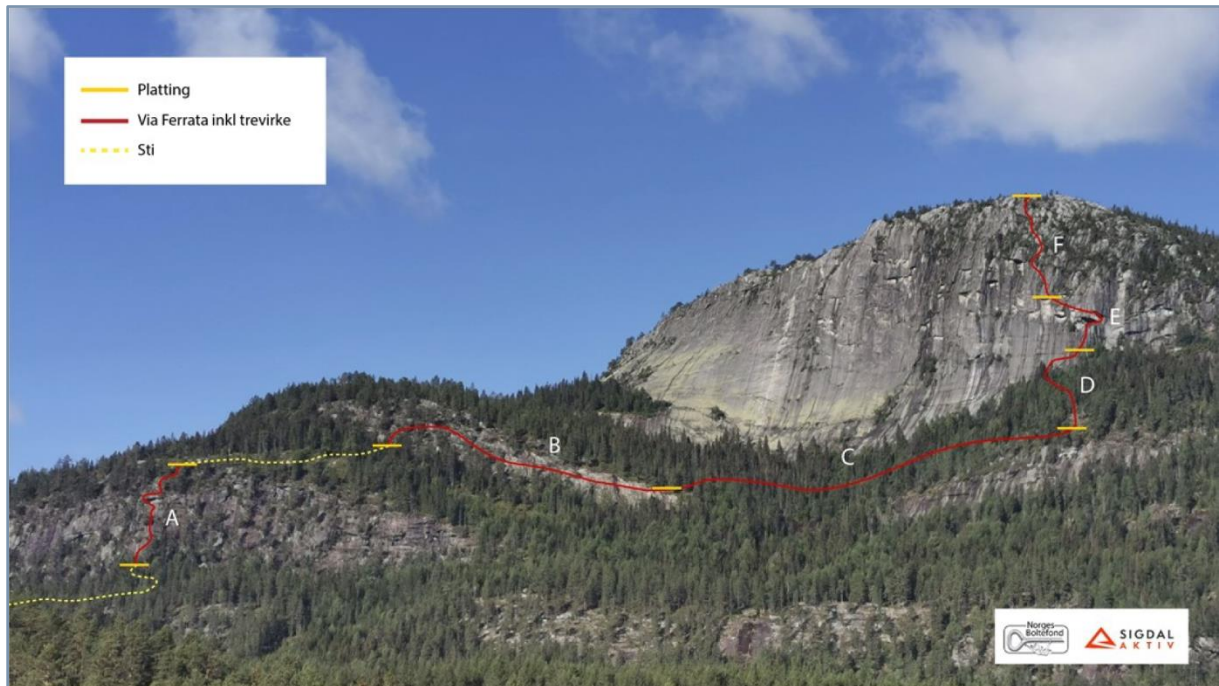
Sigdal kommune
Planavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.:
2023005-03/(ver)

Florø
13.02.2023

Planinitiativ for Andersnatten Via Ferrata på gbnr. 118,1 m.fl., i Sigdal Kommune

Figur 1 Via Ferrata ruten på fjellet Andersnatten, Sigdal kommune (Sigdal aktiv AS).

I forbindelse med privat forslag til detaljregulering for Via Ferrata på deler av fjellet Andersnatten, fremmes det et planinitiativ for planarbeidet sammen med forespørsel om oppstartsmøte etter plan- og bygningslova (pbl) §12-8 første ledd andre punktum, jfr. Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven.

Via Ferrata, eller 'klatresti med wire' og tilhørende sikringsmidler foreslås å plasseres et godt stykke fra eksisterende klatreruter på Andersnatten. Ved endepunktet på Via Ferrata foreslås etablering av gapahuk ytterst på Andersnatten. Basen på Gråskei er tenkt benyttet til kundemottak, toaletter og parkering, der deltakerne fraktes i buss/større biler til avstigningspunkt og tilkomstvei ved Borofjellveien.

Tiltakshaver og byggherre er Sigdal Aktiv AS.
Plankonsulent er iVest Consult AS.

Følgende tar for seg premisset for planarbeidet, i samsvar med Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter §1. Ettersom planarbeidet er i tidlig planfase, er det ikke gitt detaljerte beskrivelser av, men kun ut ifra det som antas at planarbeidet vil ta for seg.

a) Formål med planen

Formål med planen er å tilrettelegge for et Via Ferrata-anlegg på deler av fjellet Andersnatten.

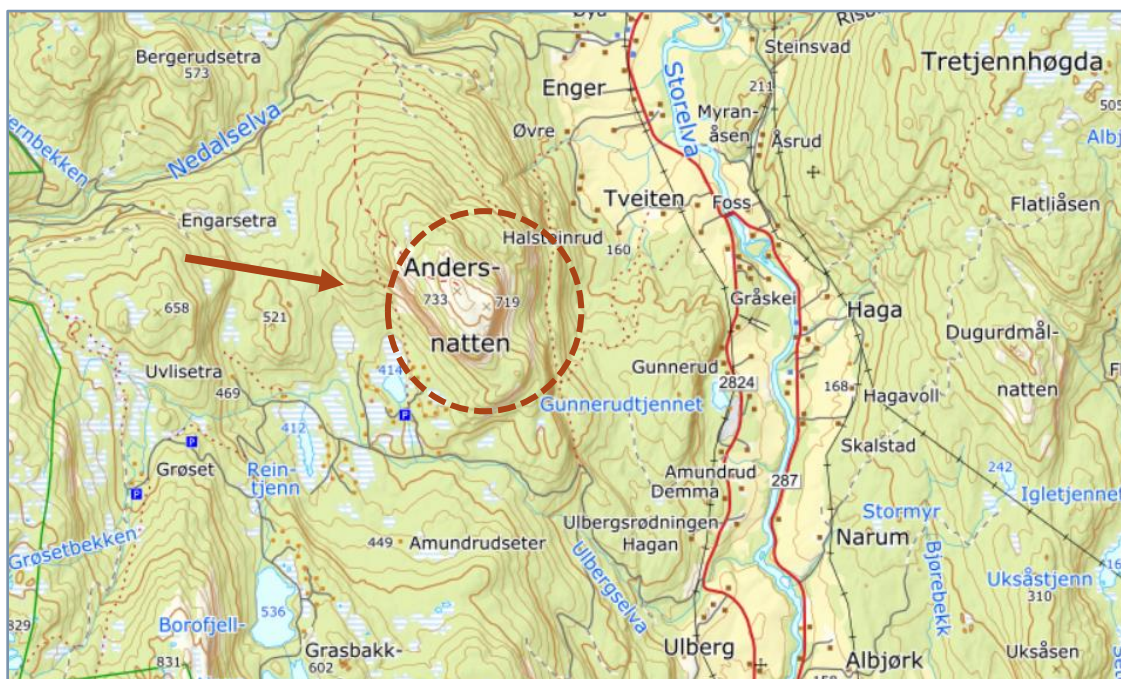
Dette vil omfatte:

- Et Via Ferrata-anlegg med tilhørende fjellsikringer på nordøstlig del av Andersnatten
- Avstigningspunkt og evt. parkering (deltakere fraktes med buss/bil fra basen Gråskei)
- Vurdere behov for servicebygg med toalettfasiliteter ved parkeringsarealet
- Gapahuk på Andersnatten

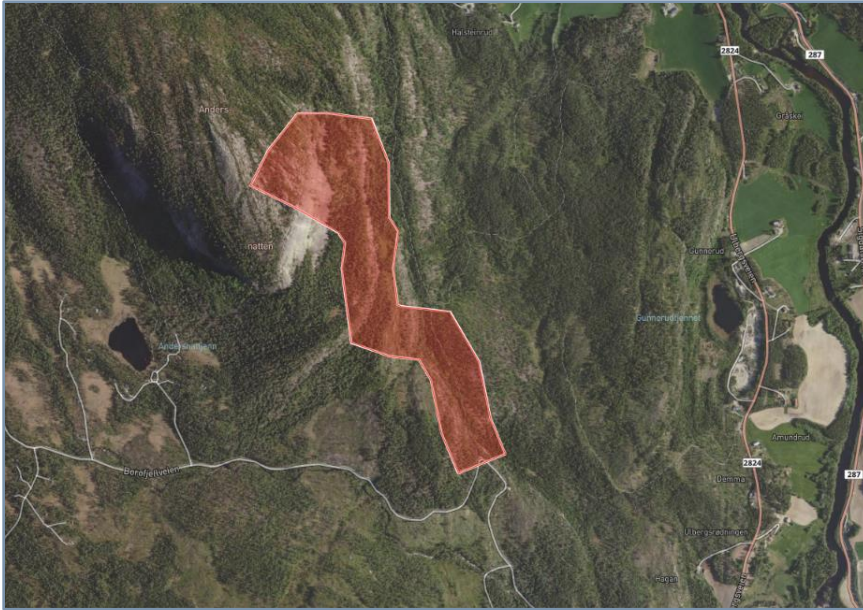
b) Planområdet og om planarbeidet vil få virkning utenfor planområdet

Planområdet omfatter gbnr 118, 1 m.fl. ved fjellet Andersnatten i Viken fylke, figur 2 viser lokalisering av planområdet i kart og figur 3 viser lokalisering av planområdet i flybilder. Planavgrensningen er på ca 420 daa, men størrelsen vil justeres på ved videre planprosess.

Fjellet Andersnatten ligger omtrent 120km nordvest for hovedstaden, tett ved Andersnattjern og flere fjellvann. Fjelltoppen Andersnatten er på 733 meter over havet, og er i første omgang knyttet til fottur- og sportsklatring aktiviteter. Andersnatten er også vurdert til et svært viktig friluftsområde av Sigdal kommune, samt til et regionalt viktig klatrefelt satt til stor og svært stor verdi. Fjellet har i tillegg en markert profil som gir landskapet et karakteristisk særpreg. Landskapet i og rundt Andersnatten er av viktig nasjonal og kulturhistorisk arv der et av Norges mest kjente kunstner - Theodor Kittelsens (1857-1914), hentet inspirasjon for eventyrillustrasjoner og naturskildringer.

Figur 2 Lokalisering av planområdet markert med rødt (Norgeskart, land)

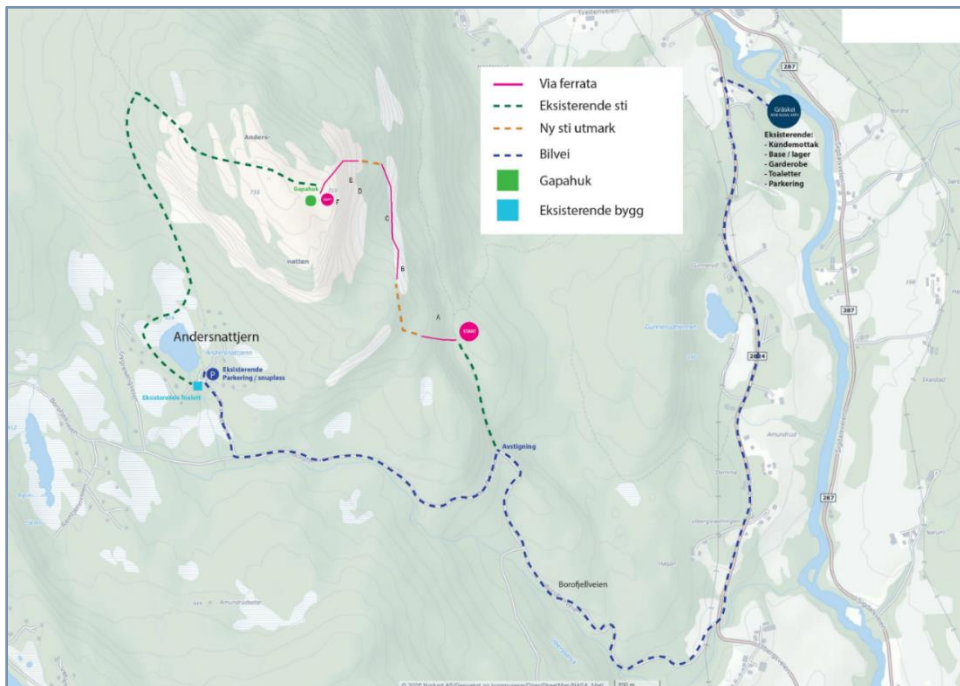

Figur 3 Lokalisering av planavgrensning markert med rødt (kommunekart flyfoto)

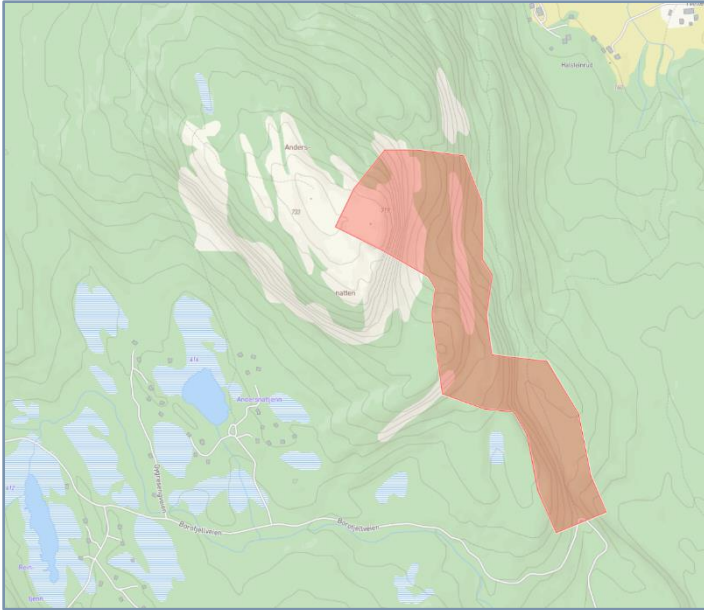
Virkning utenfor planområdet kan gjelde økning av turismevirksomhet i form av friluftslivsaktiviteter og generelt invitere til flere brukere av naturen rundt planområdet, og muligvis behov for å forbedre turområde rundt Andersnatten og Andersnattjern. Økt turismevirksomhet til Via Ferrata kan bidra til flere reisende til Sigdal kommune, en økning på kjørevei og bruk av parkeringsplass ved adkomstbasen.

c) Planlagt tiltak (bygg, anlegg og andre tiltak)

Planlagt tiltak skal legge til rette for etablering av et Via Ferrata, friluftslivsmål med sti og skilting, figur 4 viser situasjonskart, der traséen for Via Ferrata er markert i rosa.

Figur 4 Forslag til Via Ferrata i Sigdal kommune (Sigdal aktiv AS)

Figur 5 kartutsnitt av tiltaket. Planavgrensning i rødt (Sigdal kommunekart)

Basen på Gråskei

Turistaktiviteten kan påvirke kapasitet på eksisterende parkeringsareal, noe som er planlagt løst ved basen på Gråskei og at deltakere skal fraktes derifra med buss/større bil fram til avstigningssonen. I plan vil det vurderes om det vil være videre behov for parkeringsareal ved avstigningssonen og dagens tilkomstvei til planområde fra Fylkesvei 135 (fv135) på Borofjellveien, markert i lilla på figur 4. Det vil også ses på mulighet til beredskaps plass for utrykningskjøretøy.

Gapahuk, enden av klatreruten

Ved endepunktet på anlegget foreslås etablering av gapahuk (se figur 6), ytterst på Andersnatten. Det vil også vurderes behov for etablering av toalettet, som da må å tilpasses terrenget og omkringliggende natur uten å sjenere for andre som oppholder seg i området.

Figur 6 skisse av gapahuk på Andersnatten (Sigdal Aktiv AS)

Via Ferrata-ruten tenkes å etableres som et naturlig samspill mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse i mest mulig urørt natur. Denne type tiltak vil nå ut til flere brukergrupper enn hva normalt ville vært mulig for område og bidra til økt fysisk aktivitet og å styrke folkehelse, jf stortingsmelding om friluftsliv Meld. St. 18 (2015-2016) – Friluftsliv og handlingsplan for friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet (2018).

Via Ferrata vil i størst mulig grad tilpasses skala i landskapet med hensikt på å skåne og bevare naturen slik den er og gi et helhetlig landskapsinntrykk (rapport landskapsanalyse, 2021). Det kommer også frem i rapporten at traséen opparbeides i tråd med intensjonen om å skape et naturlig integrert og lite miljøskadede stisystem og klatrerute som mulig. Rapporten viser videre til at Via Ferrata vil bidra til å ta vare på Andersnatten som landemerke for dalen og bygda ved å bygge videre på fjellets merkevere.

Det foreslås å anlegge Via-Ferrata ruten utenfor allerede etablerte klatreruter- og områder på Andersnatten, men at påvirkning på klatrefeltet vil i noe grad forringe klatrere som etterspør klatring i større vegger med liten grad av tilrettelegging. Friluftslivsrapporten viser til at turområdene omkring Andersnatten og på Andersnattjenn vil forbedres, mens turområdene øst og vest for Andersnatten vil få ubetydelig endring med tiltaket. Rapport friluftsliv (2021) vurderer inngrepene som beskjedne og usynlig for folk som ferdes på turstien fra Andersnattjern til toppen av Andersnatten.

d) Utbyggingsvolum og byggehøyder

Gapahuken og Via Ferrata er av mindre dimensjon i forhold til Andersnatten og landskapet rundt. Tiltakene skal tilpasses i hensikt med å skåne og bevare naturen. Gapahuken er ment å huse brukere av Via Ferrata og gi ly for været. Gapahuket tenkes å plasseres inn på Andersnattplatået og formes i takt med fjellformasjonene. Trevirke, bolter og wire vil ikke være synlig fra dalen (landskapsanalyse, 2021).

e) Funksjonell og miljømessig kvalitet

Basen på Gråskei - Avstigningssone

Behov for etablering avstigningssone og evt. noe parkeringsareal fra fv135 på Borofjellveien til start av Via Ferrata ruten. Området rundt adkomstbasen vil legge til rette for universell utforming med fokus på gående.

Anlegget og enden av klatreruten

Via Ferrata tenkes å tilpasses landskapet med et helhetlig arkitektoniske uttrykk. Installasjonene på Andersnatten og stisystemet i naturen tenkes å være så lite miljøskadede som mulig og hensynta omgivelsene.

Ved gapahuken vurderes et forbrenningstoalett med minimalt av avfall, vaskerutiner etter krav for renslighet, og med plassering usjenerende i terrenget. Utforming og fargene på toalettet tilpasses omkringliggende natur (landskapsanalyse, 2021).

f) Tiltaket sin verknad på, og tilpassing til, landskap og omgivelser

Planlagte tiltaket har et mål om å styrke Sigdal kommunens merkevere som reiselivskommune, med å øke tilbud til besøkende og fritidsbeboere.

Tiltaksområdet har som hensikt å gripe minst mulig i terreng, også ved avstigningssonen/ parkeringsarealet til tilkomstveien.

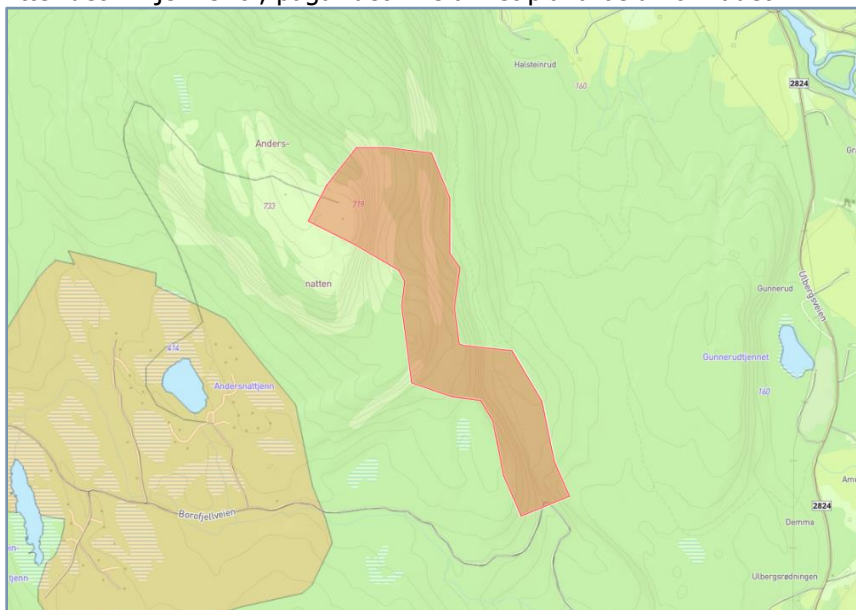
Figur 7 Illustrasjon av steingjern med sikringswire (Norges Boltefond)

Tiltakene i natur vil plasseres og utformes med hensyn til landskapet, i takt med fjellformasjonene, og med formål om å være så lite miljøskadede som mulig, se illustrasjon på figur 7. Kun deltakere vil være synlige i anlegget og dette vil bidra til positiv fjernvirkning fra omgivelser utenfor planområdet. Sti gjennom skogspartiene etableres med mest mulig skånsomhet mot naturen. Gjennom skilting på adkomstbasen og underveis i Via Ferrata informerer brukere om opphold og vern av natur og viktighet med bruk av sti egnet for formålet og hindre unødig belastning for omgivelsene utenfor.

g) Forholdet til kommuneplan, evt. gjeldende reguleringsplaner og pågående planarbeid

Aktuelt område er i gjeldende kommuneplan (vedtatt 2018) satt av til L NRF-område avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift, areal for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse. Og til fritidsbebyggelse, der tilretteleggelse for friluftsliv og tiltak for universell tilgjengelighet kan søkes om og unntas fra det generelle forbudet.

Etter det vi kjenner til, pågår det ikke annet planarbeid i området.

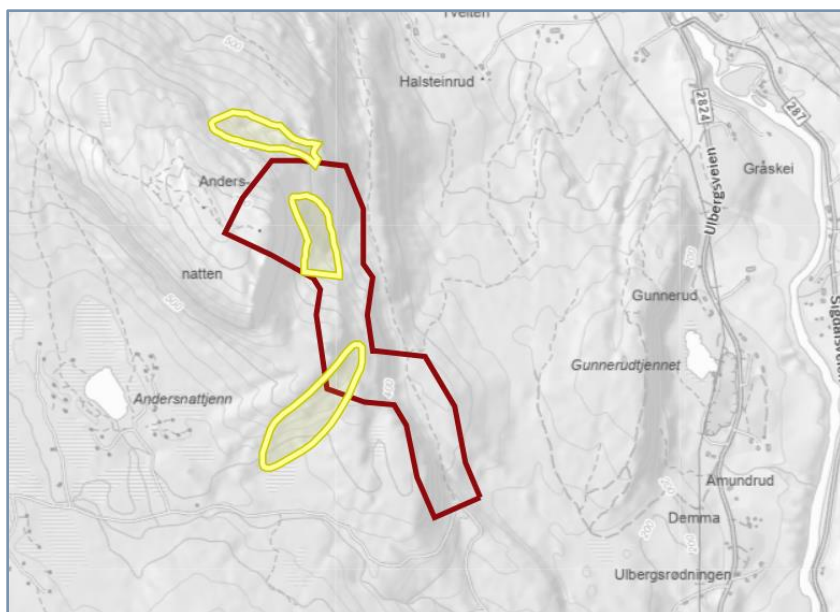
Figur 8 Utsnitt kommuneplan for Sigdal (2015-2030), planavgrensning i rødt (kommunekart).

h) Vesentlige interesser som berøres av planinitiativet

Ingen automatisk fredete kulturminner registret vil bli berørt av tiltaket. Store deler av tiltaket er i utmark og tiltaket i seg selv omfatter et større areal, men inngrepene er minimale. Ingen kulturhistoriske aktiviteter er registret (Landskapsanalyse, 2021).

Tiltakshaver har plikt til å vise varsomhet og til å straks melde ifra til Viken fylkeskommune dersom en under arbeid skulle støte på automatisk fredete kulturminner, jf §8, 2 ledd i Lov om kulturminne.

Fjellet Andersnatten har stor kulturhistorisk verdi, med fjellets karakteristiske profil i landskapet og er et kjent motiv for norske kunsthistorie. Det vises til landskapsanalyse utført av Stener Sørensen AS (2021) der flere av tiltaksområdene vurdert er allerede i opparbeidet stiområde som medfører ingen påvirkning på landskapskarakteren. Øvrige tiltaksområder vil få en ubetydelig påvirkning og tiltaksområdet vil i sin helhet beholde karakter uten å endres.

Figur 9 Naturtype edelløvskog og barskog (lengst i nord) i gult i nærheten av planavgrensningen markert i rødt (Gis Link)

Via Ferrata vil hensynta viktige naturområder med rødlistede arter, naturmangfold og biologisk rike omgivelser. Av områdene som kan påvirkes er naturtypene rik edelløvskog, rikt sørvendt berg, rik lavlandsblandingsskog og gammel granskog og barskog. Stien gjennom skogen vil etableres uten å felle trær. Tiltaketsområdet er undersøkt i felt og flere utredninger er blitt gjort av flere biologier på ulike tidspunkt. Selv om traseén er planlagt gjennom områder med stor verdi, vurderes usikkerhet i påvirkning og konsekvens for naturmangfold til å være lav. Det vises til utarbeidet rapport for biologisk mangfold (Finne natur, 2021) vedlagt.

i) Hvordan samfunnssikkerhet skal ivaretas, blant annet gjennom å forebygge risiko og sårbarhet

Det vil bli utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), med forslag til avbøtende tiltak for uønskede hendelser. Da området ligger innenfor aktsomhetsområde for skred, vil det bli utført skredsonkartlegging.

Temaene biologisk mangfold, friluftsliv og landskapsanalyse er utarbeidet med egne rapporter og tas med ved videre planprosess.

j) Hvilke berørte offentlige organer og andre interesserte skal varsles om planoppstart

Tiltakshaver har i tidligere prosess søkt om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av Via Ferrata ved Andersnatten. I den anledning har tiltakshaver sendt ut nabovarsel og høringsbrev til

regionale- og statlige myndigheter, interessenter, organisasjoner, naboer, grunneiere, fritidsbeboere og til Sigdals innbyggere. Tiltakshaver har i forbindelse med nabovarselet hatt et åpent møte med klatrermiljøet. I tillegg har tiltakshaver opprettet en prosjekthjemmeside, der også oppdatert informasjon om planprosessen legges ut.

Ved varsel om oppstart av planarbeid vil ny runde på allerede berørte organer og interessenter varsles og informeres om planarbeidet.

k) Prosesser for samarbeid og medvirkning fra berørte fagmyndigheter, grunneiere, festere, naboer, og andre berørte

Det gjennomføres informasjonsmøte 14. februar 2023.

Videre vil regionale- og statlige fagmyndigheter, interessenter, organisasjoner, grunneiere og naboer inviteres til å komme med innspill til varsel om oppstart av planarbeid. Varsel om oppstart av planarbeid legges ut på høring på Sigdal kommunes lokalavis og hjemmesider, iVest Consult AS sine sider, og på prosjekthjemmesiden <https://sigdal-aktiv.no/via-ferrata-andersnatten/>.

l) Vurdering av om planen er omfattet av Forskrift om konsekvensutredninger, og hvordan kravene i tilfelle er tenkt tas vare på

Planområdet er i gjeldende kommuneplan avsatt til NLRF-område til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift, areal for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse. Tiltaket foreslår i hovedsak friluftslivsmål, som vil samsvare med overordnet plan, og plantiltak er derfor vurdert å ikke falle inn under forskrift §6, Vedlegg I.

Planen gjelder tiltak etter plan- og bygningsloven og omfattes ikke av tiltak i vedlegg II som skal behandles etter energi-, vannressurs- eller vassdragsreguleringsloven, og er heller ikke en plan etter andre lover som fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II som vedtas av et departement, og faller derfor heller ikke inn under forskrift §7.

Tiltaket vurderes etter forskrift §8, vedlegg II, og om tiltaket vil medføre vesentlig virkning for miljø eller samfunn etter §10. Det vises til vedlagte utredninger for

- 'vurdering av konsekvenser for biologisk mangfold' (Finne Natur, 2021)
- 'vurdering av konsekvenser for friluftsliv' (Finne natur, 2021)
- 'landskapsanalyse' (Stener Sørensen, 2021)

Der lokalisering av truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap og friluftslivverdier er utredet og konkludert at tiltaket ikke vil få vesentlig virkning for miljø og samfunn.

Tiltaket gjelder Via Ferrata, som er av langt mindre inngrep og størrelse vurdert etter Vedlegg II nr. 12 turisme og fritid, a) taubane og e) temparker. Tiltaket vil derfor ikke falle under forskrift §8, *planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlig virkning for miljø og samfunn* og heller ikke etter §10 *Kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*.

På grunnlag av vurderingene ovenfor er det vurdert at planlagt tiltak med etablering av sti, Via Ferrata og tilhørende fasiliteter, ikke er tiltak som blir vurdert å falle inn under forskriftas saklige virkeområde og utløser derfor ikke krav om konsekvensutredning (KU).

Med vennleg helsing
for iVest Consult AS

Venera Rugova
Arealplanlegger
Tlf: 484 90 727
e-post: ver@investconsult.no

Juanita Sekkingstad
Arealplanleggar
Tlf. 960 18 986
E-post: jus@investconsult.no

Vedlegg:

1. Forslag planområde
2. Rapport – forprosjekt for etablering av en opplevelsespark med Via Ferrata (Norges Boltefond, 2020)
3. Rapport - Vurdering av konsekvenser for biologisk mangfold' (Finne Natur, 2021)
4. Rapport - Vurdering av konsekvenser for friluftsliv' (Finne natur, 2021)
5. Rapport - Landskapsanalyse' (Stener Sørensen, 2021)

Kopi m/vedlegg: Tiltakshaver